

Praha 4. 9. 2007

43

Infekční nemoci v České republice v roce 2006

Infectious diseases in the Czech Republic in the year 2006

Souhrn

V této Aktuální informaci (AI) jsou zpracována data Státního zdravotního ústavu o hlášených infekčních nemocech a data z Českého statistického úřadu o zemřelých na infekční nemoci. Zahrnuje přehled infekčních nemocí s nejvyšším výskytem, vývoj onemocnění bakterií Hib u dětí a vývoj počtu hlášených případů a úmrtí na kousnutí psem v letech 2000–2006. Dále AI obsahuje strukturu hlášených infekčních nemocí a počet dětí zemřelých na infekční nemoci.

Summary

This Topical information (TI) presents processed data of the National Institute of Public Health on reported infectious diseases and data of the Czech Statistical Office on deaths from infectious diseases. It includes trends of selected infectious diseases, Hib bacteria infections in children and trends of the numbers of reported cases and deaths from dog bite in the years 2000–2006. The TI also shows the structure of reported infectious diseases and numbers of children's deaths from infectious diseases.

V České republice bylo v roce 2006 hlášeno 133 372 případů infekčních (přenosných) onemocnění s incidencí 1 299 případů na 100 tisíc obyvatel, což je o 109 případů na 100 tisíc obyvatel méně než v roce 2005. Data vycházejí z povinných Hlášení infekční nemoci, které evidují Orgány ochrany veřejného zdraví (OOVZ). Uváděné počty nezahrnují některá závažná infekční onemocnění jako je TBC a skupinu pohlavních onemocnění, která sledují zvláštní registry a publikují se samostatně. Naopak mezi tato hlášení spadají případy onemocnění dýchacích cest způsobené chřipkou a záněty plic, nemoci nervové soustavy způsobené infekcemi a také napadení psem či jinými savci.

Struktura hlášených případů infekčních onemocnění zůstává obdobná jako v předchozích letech. Největší podíl, přesahující čtvrtinu případů infekčních onemocnění, opět zaujímají plané neštovice (B01). Díky poklesu celkové incidence infekčních nemocí se jejich podíl zvýšil o 2 procentní body. Plané neštovice se projevují především u dětí do 15 let věku s nejvyšší incidencí až 3 576 případů na 100 tisíc dětí ve věku 1 až 4 roky.

Druhé a třetí místo v počtu hlášených případů mezi infekčními onemocněními obsadily opět bakteriální střevní infekce. Jedná o infekce způsobené salmonelami (A02) a jiné bakteriální střevní infekce (A04), každá s téměř stejnou incidencí 245 případů na 100 tisíc obyvatel. U obou těchto diagnóz se snížil výskyt o 24 %. Bakteriální střevní infekce se na rozdíl od virových projevují spíše v letních měsících v závislosti na teplotě venkovního ovzduší. Výskyt střevních onemocnění se nejčastěji projevuje u dětí do 5 let věku, kde incidence těchto onemocnění dosahuje 1 768 případů u dg. A02 a 1 510 u dg. A04.

V ČR vzrostl výskyt virových enteritid (A08) o 52 % a incidence těchto střevních infekcí tak dosáhla téměř 55 případů na 100 tisíc obyvatel. Celkově na střevní infekce v roce 2006 zemřelo 16 lidí a jednalo se o osoby starší padesáti let. V ČR postihla v roce 2006 epidemie listeriózy (A32) 78 osob, z toho 11 dětí do jednoho roku věku a 67 osob starších 20 let. Tato nemoc zapříčinila úmrtí jednoho muže ve věkové skupině 45 až 49 let. Dále bylo také zaznamenáno 9 importovaných nákaz břišním tyfem (A01.1). Celkem bylo zaznamenáno 840 zavlečených infekčních onemocnění.

Z hlediska počtu případů zaujímá opět čtvrtou pozici infekční onemocnění pásový opar (B02) s incidencí 64 případů na 100 tisíc obyvatel. Výskyt tohoto onemocnění se snížil pouze o 2 % oproti předchozímu roku. Významnější meziroční pokles více než o polovinu zaznamenala virová meningitida (A87) s výslednou incidencí nepřesahující 5 případů na 100 tisíc obyvatel. Tomuto onemocnění však v roce 2006 podlehl dítě v prvním roce svého života a dvě osoby starší 70 let. Výskyt se také snížil u infekční mononukleózy (B27), a to o 6 % s incidencí 24 případů na 100 tisíc obyvatel.

V ČR v roce 2006 pokračovalo pravidelné očkování proti dětské obrně, záškrtu, tetanu, dávivému kašli, zarděnkám, spalničkám, příušnicím, bakterii Hib a hepatitidě typu B. Zatímco u prvních tří jmenovaných nemocí nebyl zaznamenán žádný výskyt, u epidemického zánětu příušnic (B26) došlo v roce 2006 k téměř trojnásobnému nárůstu počtu na 5 172 případů, z toho 3/5 představovali muži. Incidence tohoto onemocnění tak dosáhla hodnoty více než 50 případů na 100 tisíc obyvatel. Epidemie zasáhla především východní část ČR. Nejvyšší výskyt byl zaznamenán ve Zlínském kraji, kde incidence dosáhla počtu téměř 192 případů na 100 tisíc obyvatel kraje. Nemoc nejvíce zasáhla věkovou skupinu 15 až 19 let. Onemocnění zarděnkami (B06) a spalničkami (B05) byla ojedinělá a v případě spalniček zavlečená. Počet případů dávivého kašle (A37.0) se snížil téměř o polovinu. Celkem bylo hlášeno 9 případů závažných infekcí vyvolaných bakterií Hib, u pěti z nich došlo k selhání vakcíny.

Výrazné zvýšení výskytu se projevilo u klíšťové encefalitidy (A84). V roce 2006 bylo hlášeno 1 029 případů tohoto onemocnění, což představuje historicky nejvyšší počet případů od počátku sedmdesátých let. Incidence tak dosáhla 10 případů na 100 tisíc obyvatel. Postiženými byli lidé všech věkových kategorií od 1 roku se zvyšujícím se výskytem s přibývajícím věkem. Zasažen byl především Jihočeský kraj a Vysočina. V důsledku klíšťové encefalitidy zemřelo 6 osob ve věku 50 až 79 let. Výrazný nárůst incidence o 20 % na téměř 43 případy na 100 tisíc obyvatel lze také pozorovat u Lymeské nemoci (A69.2).

Výskyt virové hepatitidy typu B opět mírně poklesl na incidenci 3 případy na 100 tisíc obyvatel, což představuje historické minimum. K poklesu incidence méně než na polovinu došlo u hepatitidy typu A z 3,1 na 1,3 případu na 100 tisíc obyvatel. Zvýšený výskyt se naopak projevilo u jiných virových hepatitid (B17-B18), z nichž 79 % představuje hepatitida typu C. Oproti předchozímu roku se zvýšil výskyt této skupiny hepatitid o 16 % na 13 případů na 100 tisíc obyvatel a na chronickou virovou hepatitidu (B18) zemřelo celkem 12 osob starších 40 let.

Na hlášená infekční onemocnění zemřelo celkem 424 osob. Jako nejzávažnější se projevily opět septikémie (A41), které zapříčinily úmrtí 310 osob. Na streptokokovou septikémii (A40) zemřelo 6 osob a hlášeno bylo 23 onemocnění. Vysoká úmrtnost se také projevuje u bakteriálních meningitid (G00), kde podíl zemřelých ze 145 případů dosáhl 29 %, z toho byly 4 osoby mladší 30 let. Na zánětlivou neuropatii (G61) stejně jako v minulém roce zemřely 3 osoby, a to ve věku nad 60 let. Meningokoková infekce (A39) zasáhla 77 osob a způsobila úmrtí 4 osob (5 %) různého věku.

Vypracoval: Ing. Jan Žofka

Vybrané hlášené infekční nemoci v ČR v roce 2006

Diagnóza (MKN-10)	Počet případů	
	absolutně	na 100 000 obyvatel
Nejčastější onemocnění:		
A02 Jiné infekce způsobené salmonelami	25 102	244,5
A03 Shigellosis	289	2,8
A04 Jiné bakteriální střevní infekce	25 184	245,3
A08 Virové a jiné specifikované střevní infekce	5 597	54,5
A09 Průjem a gastroenteritida předpokl. infekč. původu	3 223	31,4
A38 Spála	3 300	32,1
A41 Jiná septikémie ¹⁾	343	3,3
A46 Růže	3 561	34,7
A69.2 Lymeská nemoc	4 370	42,6
A87 Virová meningitida	518	5,0
B01 Plané neštovice	35 197	342,8
B02 Pásový opar	6 595	64,2
B08 Jiné virové infekce s postižením kůže a sliznic	762	7,4
B17-B19 Jiná virová hepatitida	1 284	12,5
B27 Infekční mononukleóza	2 409	23,5
B35 Dermatofytóza	513	5,0
B85 Zavšivení	641	6,2
B86 Svrab	3 129	30,5
Nemoci, proti kterým se očkuje:		
A37.0 Pertussis	234	2,3
A84 Virová encefalitida přenášená klíšťaty	1 029	10,0
B05 Spalničky	7	0,1
B06 Zarděnky	8	0,1
B16 Akutní virová hepatitida B	307	3,0
B26 Epidemický zánět průšnic	5 172	50,4
B96.3 Haemophilus influenzae B	9	0,1
Vybrané zoonózy:		
A21 Tularémie	87	0,8
A26 Erysipeloid	8	0,1
A27 Leptospiróza	18	0,2
A32 Listeriόza	78	0,8
B58 Toxoplazmóza	328	3,2
Vybrané helmintózy:		
B77 Askariόza (infekce škrkavkou)	41	0,4
B80 Enterobiasis - oxyuriasis (onem. dětským roupem)	566	5,5

¹⁾ Hlášení septikémií nepokrývá celou republiku.
Sepse hlásí jen některé okresy a převážně infekční kliniky.

Úmrtnost na infekční nemoci v ČR v roce 2006

Diagnóza (MKN-10)	Počet		Podíl zemřelých v % ¹⁾
	hlášených případů	zemřelých	
A02 Jiné infekce způsobené salmonelami	25 102	6	0,0
A04 Jiné bakteriální střevní infekce	25 184	4	0,0
A08 Virové a jiné specifikované střevní infekce	5 597	1	0,0
A09 Průjem a gastroent. předpokl. inf. původu	3 223	5	0,2
A26 Erysipeloid	8	1	12,5
A32 Listerióza	78	1	1,3
A39 Meningokokové infekce	77	4	5,2
A40 Streptokoková septikémie	23	6	26,1
A41 Jiná septikémie ²⁾	343	310	90,4
A42 Aktinomykóza	9	1	11,1
A46 Růže	3 561	4	0,1
A48 Jiné bakteriální nemoci jinde nezařazené	19	4	21,1
A81 Pomalé virové infekce CNS	9	1	11,1
A84 Virová encefalitida přenášená klíšťaty	1 029	6	0,6
A86 Neurčená virová encefalitida	55	1	1,8
A87 Virová meningitida	518	3	0,6
B02 Pásový opar	6 595	1	0,0
B06 Zarděnky	8	1	12,5
B15 Akutní hepatitida A	132	1	0,8
B16 Akutní hepatitida B	307	1	0,3
B17 Jiná akutní virová hepatitida	170	1	0,6
B18 Chronická virová hepatitida	1 112	12	1,1
B19 Neurčená virová hepatitida	2	1	50,0
B45 Kryptokokóza	1	1	100,0
G00 Bakteriální meningitida	145	42	29,0
G61 Zánětlivá polyneuropatie	14	3	21,4
J10 Chřipka způsobená identifikovaným virem	87	2	2,3

Děti zemřelé na infekční nemoci v ČR v roce 2006

Diagnóza (MKN-10)	Děti ve věku 0 - 14 let		
	počet		Podíl zemřelých v % ¹⁾
	hlášených případů	zemřelých	
A39 Meningokokové infekce	36	1	2,8
A41 Jiná septikémie ²⁾	35	1	2,9
A87 Virová meningitida	167	1	0,6
G00 Bakteriální meningitida	23	1	4,3

¹⁾ Podíl zemřelých z počtu onemocnění na danou diagnózu.

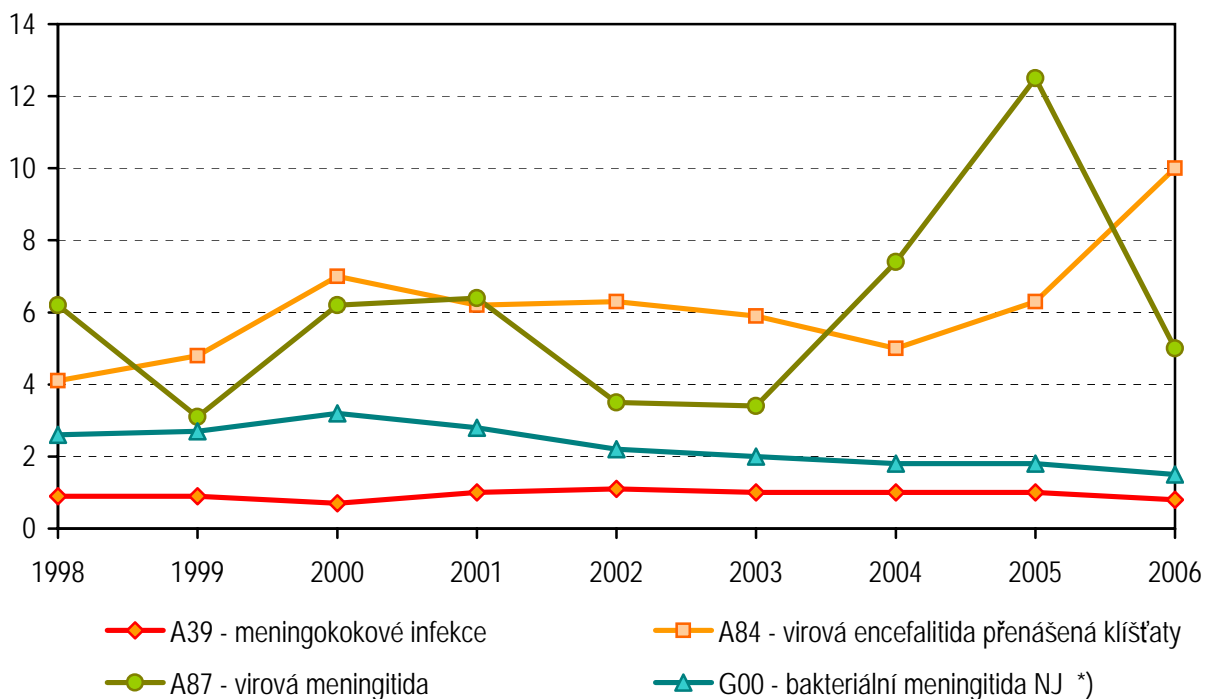
Rok onemocnění se nemusí shodovat s rokem úmrtí.

²⁾ Hlášení septikémií nepokrývá celou republiku.

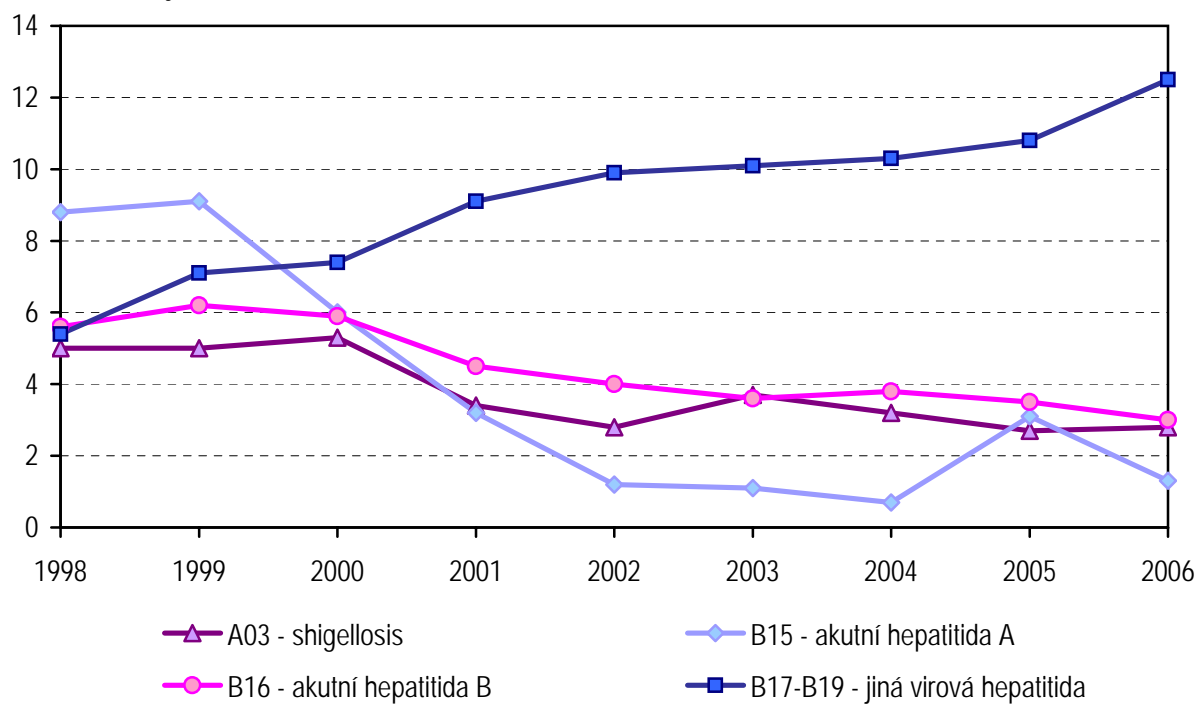
Sepse hlásí jen některé okresy a převážně infekční kliniky.

Vývoj incidence vybraných infekčních nemocí v ČR v letech 1998 - 2006

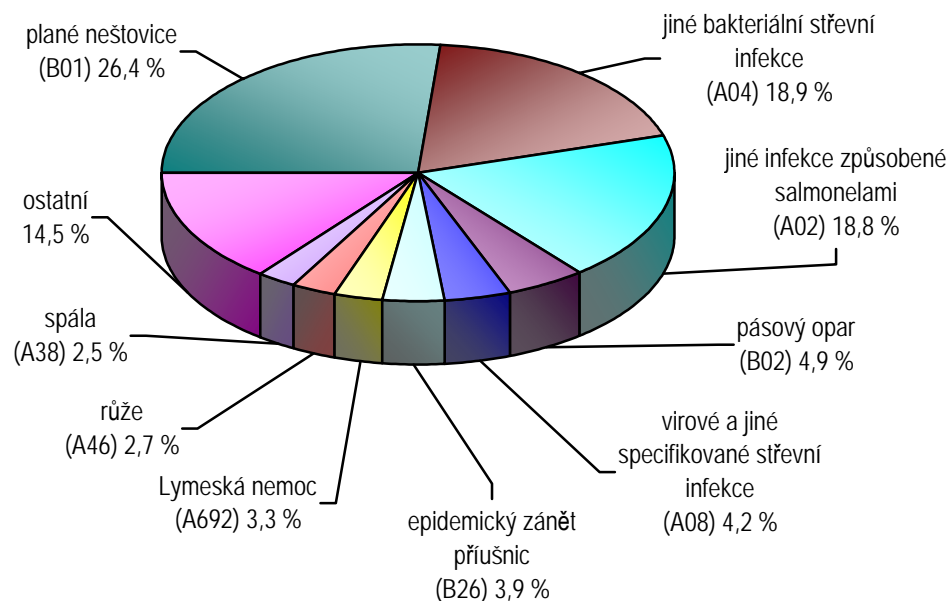
na 100 000 obyvatel

na 100 000 obyvatel

Struktura hlášených infekčních nemocí v ČR v roce 2006

Hlášená onemocnění způsobená bakterií *Haemophilus influenzae B* (Hib; dg. B96.3) u dětí do 15 let věku v letech 2000 - 2006 - vliv zavedení očkování

Rok	Počet případů ve věku				
	0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	celkem
2000	10	67	15	3	95
2001	13	48	6	1	68
2002	2	36	8	2	48
2003	2	22	10	-	34
2004	2	7	6	2	17
2005	5	3	3	1	12
2006	1	3	1	-	5

Očkování dětí do 1 roku věku Hib vakcínou bylo zavedeno v červenci 2001.

Kousnutí nebo úder psem (dg. W54) - hlášené případy, hospitalizace a úmrtí v letech 2000 - 2006

Rok	Počet případů ve věku			Počet hospitalizací	Počet úmrtí
	0 - 14	15+	celkem		
2000	897	1 791	2 688	436	-
2001	763	1 644	2 407	363	-
2002	675	1 534	2 209	555	1
2003	568	1 358	1 926	458	3
2004	437	1 164	1 601	483	2
2005	457	1 234	1 691	433	1
2006	358	1 043	1 401	362	-